

Policealne Studium Academica
ul. Ogrodowa 5, 66-300 Międzyrzecz

Praktyki zawodowe na kierunku

TERAPEUTA ZAJĘCIOWY

MED.13 Świadczenie usług w zakresie terapii zajęciowej

ROK SZKOLNY 2023/2024

WYMIAR PRAKTYKI: 3 tygodnie – 105 godzin (semestr IV)

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: praktyki zawodowe prowadzone w są placówkach medycznych, pomocy społecznej, placówkach edukacyjnych oraz w pracowniach wyposażonych w odpowiednie narzędzia i pomoce terapeutyczne, tzw. pracownie tematyczne.

Propozycje metod nauczania: zalecaną metodą jest nauczanie praktyczne w placówkach pomocy społecznej i ochrony zdrowia umożliwiających obserwację zachowań podopiecznych, nawiązywanie z nimi kontaktów oraz zapoznawanie się z dokumentacją medyczną i terapeutyczną oraz obserwacja planowanych i prowadzonych zajęć terapeutycznych.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie lub grupowo.

Cele ogólne

1. Poznanie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny oraz fizjologii i ergonomii pracy terapeuty zajęciowego w placówce.
2. Sklasyfikowanie zaburzeń występujących w placówce.
3. Poznanie funkcjonowania podmiotów usług zdrowotnych, medycznych i społecznych oraz stosowanej dokumentacji.
4. Poznanie zapisów ustawy o pomocy społecznej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
5. Poznanie anatomii, fizjologii i patofizjologii człowieka.
6. Poznanie procesu komunikacji z podopiecznym oraz występujących barier i zakłóceń.
7. Zastosowanie różnych sposobów i technik komunikacji, w tym komunikacji alternatywnej.
8. Poznanie narzędzi diagnostycznych w placówce.
9. Poznanie planowania i organizacji terapii właściwych dla podmiotu usług medycznych.
10. Poznanie zasad planowania procesu terapeutycznego w placówce.

MATERIAŁ NAUCZANIA: PRAKTYKA ZAWODOWA – SEMESTR IV

I. Podstawy terapii zajęciowej

1. Bezpieczeństwo i higiena pracy, podstawy fizjologii i ergonomii pracy

Uczeń potrafi:

- rozróżniać dokumenty dotyczące przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- rozpoznać czynniki ryzyka zakażeń, w tym zakażeń szpitalnych
- wymienić regulacje prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy
- określić podstawowe wymagania ergonomii w pracy terapeuty zajęciowego
- ocenić stan pomieszczeń i wyposażenia pracowni

2. Etyka zawodu

Uczeń potrafi:

- wskazać zasady etycznego zachowania w stosunku do podopiecznego współpracowników

3. Cele i zadania terapii zajęciowej oraz klasyfikacja zaburzeń

Uczeń potrafi:

- określić zadania terapii zajęciowej
- wymienić i opisać potrzeby człowieka
- określić zasady prowadzenia zajęć z zakresu indywidualnej i grupowej terapii zajęciowej w poszczególnych pracowniach
- opisać procesy psychiczne człowieka

4. Organizacja ochrony zdrowia i dokumentacja w terapii zajęciowej

Uczeń potrafi:

- opisać zasady finansowania w instytucjach ochrony zdrowia
- opisać obszary promocji zdrowia i poziomy działań profilaktycznych
- określić pojęcie, cechy, strukturę i elementy indywidualnego planu terapii

II. Podstawy prawne terapii zajęciowej

1. Podstawy prawne

Uczeń potrafi:

- korzystać ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
- przestrzegać przepisów o ochronie danych osobowych i informacji niejawnych w pracy zawodowej

III. Biomedyczne podstawy anatomii, fizjologii i patofizjologii człowieka

1. Podstawy anatomii i fizjologii

Uczeń potrafi:

- wymienić najważniejsze kości tworzące szkielet
- wymienić rodzaje mięśni

- przedstawić budowę poszczególnych rodzajów mięśni
- wymienić części układu nerwowego
- przedstawić funkcję poszczególnych części układu nerwowego
- wymienić elementy układu oddechowego i trzewnego
- opisać części układu krwionośnego i limfatycznego
- wymienić elementy układu moczowo-płciowego
- wymienić elementy jednostki motorycznej
- wymienić układy zaangażowane w wysiłek fizyczny
- wymienić etapy rozwoju osobniczego człowieka

2. Podstawy patofizjologii

Uczeń potrafi:

- wymienić objawy kliniczne schorzeń poszczególnych układów
- wymienić podstawowe procesy patologiczne
- wymienić stopnie i rodzaje niepełnosprawności

3. Pierwsza pomoc przedmedyczna

Uczeń potrafi:

- wymienić procedury ratownicze w różnego rodzaju zagrożeniach
- wstępnie ocenić stan poszkodowanego

IV. Komunikacja interpersonalna

1. Proces komunikacji oraz bariery i błędy w komunikacji

Uczeń potrafi:

- opisać proces komunikacji interpersonalnej i jego elementy składowe
- omówić zasady przekazywania informacji zwrotnych
- opisać elementy konstruktywnej informacji zwrotnej
- budować konstruktywną informację zwrotną
- opisać bariery i błędy komunikacyjne, których źródłem jest nadawca lub odbiorca

2. Bhp i organizacja pracy w terapii zajęciowej

Uczeń potrafi:

- wymienić sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia podczas wykonywania zadań zawodowych terapeuty zajęciowego
- stosować przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w pracy terapeuty zajęciowego
- tworzyć plan działań terapeutycznych w oparciu o informacje zespołu wielodyscyplinarnego
- przekazywać informacje o wynikach pracy terapeutycznej członkom zespołu

3. Diagnozowanie i planowanie procesu terapeutycznego

Uczeń potrafi:

- analizować informacje zawarte w diagnozie terapeutycznej podopiecznego
- analizować zalecenia specjalistów i zespołu wielodyscyplinarnego
- planować metody, techniki i formy dla podopiecznego w odniesieniu do jego stanu zdrowia, potrzeb, problemów oraz stopnia niepełnosprawności

4. Formy, sposoby i narzędzia terapii oraz ich dokumentacja

Uczeń potrafi:

- sporządzać scenariusz zajęć (z uwzględnieniem narzędzi) terapeutycznych z uwzględnieniem jego podstawowych elementów
- zapoznać się z konspektami i scenariuszami do prowadzenia zajęć z pacjentem niepełnosprawnym ruchowo i wzrokowo, intelektualnie oraz dla osób geriatrycznych i z deficytem rozwojowym
- dobrać odpowiednie techniki, metody i formy pracy z pacjentem
- przygotować stanowisko terapeutyczne odpowiednie do możliwości psychofizycznych pacjenta z wieloraką sprzężoną niepełnosprawnością oraz niepełnosprawnością geriatryczną i psychofizyczną pacjenta – dziecka
- sporządzać dokumentację zgodnie z wytycznymi w danej placówce

V. Komunikacja alternatywna

1. Sposoby komunikacji

Uczeń potrafi:

- dobrać sposoby komunikacji niewerbalnej dostosowanej do potrzeb i możliwości osoby niemówiącej i/lub niesłyszącej
- budować konstruktywną informację zwrotną

2. Komunikacja alternatywna i wspomagająca

Uczeń potrafi:

- stosować techniki aktywnego słuchania podczas kontaktu z osobami stosującymi komunikację niewerbalną

VI. Język migowy

1. Podstawy języka migowego, daktylografia i ideografia

Uczeń potrafi:

- klasyfikować środki komunikacji pomiędzy osobami niesłyszącymi oraz osobami niesłyszącymi i słyszącymi
- odczytać i przekazać proste komunikaty w oparciu o polski alfabet palcowy i znaki liczb
- przekazać podstawowe komunikaty w oparciu o znaki pojęciowe polskiego języka migowego

2. Znaki pojęciowe polskiego języka migowego

Uczeń potrafi:

- przekazać komunikaty w oparciu o znaki pojęciowe polskiego języka migowego z zakresu terapii zajęciowej
- przekazać komunikaty w oparciu o znaki pojęciowe polskiego języka migowego z zakresu życia codziennego osoby niesłyszącej

VII. Podstawy teoretyczne diagnostyki w terapii zajęciowej

1. Zasady nawiązywania kontaktu z podopiecznym

Uczeń potrafi:

- sformułować komunikaty asertywne w kontaktach z podopiecznym, jego rodziną i środowiskiem społecznym
- uwzględnić w planie terapeutycznym działania zapobiegające przemocy

2. Prawidłowy i nieprawidłowy rozwój człowieka

Uczeń potrafi:

- porównać stan psychofizyczny podopiecznego – zaproponować terapię odpowiednią do ocenionego stanu podopiecznego z normą rozwojową
- stosować wybrane narzędzia oceniające stopień niepełnosprawności
- odczytać informacje zawarte w dokumentacji i zaplanować proces terapeutyczny w oparciu o informacje

VIII. Diagnozowanie w terapii zajęciowej

1. Narzędzia diagnostyczne

Uczeń potrafi:

- sporządzić arkusz wywiadu
- przeprowadzić wywiad
- opracować arkusze obserwacji
- opracować plan działań terapeutycznych w oparciu o pozyskane informacje

2. Określanie zaburzeń podopiecznego i sporządzanie diagnozy

Uczeń potrafi:

- ustalić potrzeby podopiecznego i środowiska, w którym funkcjonuje
- określić etapy diagnozy terapeutycznej podopiecznego
- opracować diagnozę problemów, potrzeb i zasobów podopiecznego
- rozpoznać sytuację podopiecznego w zakresie jego zdrowia fizycznego
- ocenić stan podopiecznego według skali uszkodzeń oraz skal funkcjonalnych i jakości życia
- określić zaburzenia procesów poznawczych
- sporządzić dokumentację zgodnie z wytycznymi w danej placówce

IX. Planowanie i organizowanie indywidualnej i grupowej terapii zajęciowej

1. Planowanie i opracowanie indywidualnego planu terapii

Uczeń potrafi:

- opracować plan działań terapeutycznych w oparciu o pozyskane informacje
- zaplanować proces terapeutyczny na podstawie potrzeb, problemów i zasobów podopiecznego, jego rodziny i środowiska
- analizować zalecenia specjalistów i zespołu wielodyscyplinarnego
- planować proces terapeutyczny na podstawie informacji zawartych w diagnozie

- opracować plan działań terapeutycznych w oparciu o informacje zespołu wielodyscyplinarnego

2. Metody i techniki pracy z podopiecznym

Uczeń potrafi:

- planować metody dla podopiecznego w odniesieniu do jego stanu zdrowia, potrzeb, problemów oraz stopnia niepełnosprawności
- planować terapię zajęciową z podopiecznym w różnym wieku, z różnymi schorzeniami i rodzajami niepełnosprawności
- dobierać i stosować techniki i rodzaje terapii zajęciowej adekwatne do stanu fizycznego i psychospołecznego podopiecznego
- sporządzić scenariusz zajęć terapeutycznych z uwzględnieniem jego podstawowych elementów
- sporządzić plan postępowania terapeutycznego

3. Dokumentacja w pracy terapeuty zajęciowego

Uczeń potrafi:

- sporządzić notatki służbowe, raporty, arkusze obserwacji, arkusze wywiadu oraz arkusze diagnozy terapeutycznej
- prowadzić dokumentację działań z zakresu terapii zajęciowej w formie planów, harmonogramów, konspektów itp. opracowań
- sporządzić dokumentację terapeuty zajęciowego w wersji elektronicznej
- używać arkuszy kalkulacyjnych